

"Çocukların Güvenli İnternet Kullanımı" Ebeveynlere Öneriler*

Değerli Veliler,

Sizler de biliyorsunuz ki, yaşamın her alanında haklarımız olduğu gibi haklarımızı/özgürlüklerimizi kullanırken uymamız ve dikkat etmemiz gereken kurallar vardır. İletişim özgürlüğü içinde yer alan İnternet kullanımında da dikkat etmemiz gereken kurallar, çocukların İnternet'ten güvenli bir şekilde yararlanmalarını sağlamak açısından önem taşımaktadır.

Çocuklarınızın daha bilinçli ve güvenli İnternet kullanıcıları olmalarına yardımcı olacak bazı öneriler aşağıda sıralanmaktadır:

1- Her şeyden önce çocuğunuzla iyi bir iletişim içinde olunuz. Çocuğunuzun arkadaşları, zevkleri, korkuları, sevdikleri ve sevmedikleri konular hakkında bilgi sahibi olunuz. Çocuğunuza, her konuyu sizinle paylaşabileceği güvenini veriniz. Sizin yetersiz kaldığınız konularda uzmanlardan yardım alınız.

2- Çocuğunuzun İnternet'e girdiği bilgisayarın çocuğın odasında olmamasına, evinizin ortak kullanım alanı içinde olmasına dikkat ediniz.

3- Çocuğunuzun İnternet'te kalma süresine ve bilgisayar kullanma süresine mutlaka kısıtlama getiriniz. Çocuğunuzun yaşına uygun olacak kullanma süresini belirleyiniz. Unutmayınız ki, uzun süre bilgisayar veya İnternet kullanımı çocuğunuzun sosyalleşmesine olumsuz etki yapabileceği gibi hareketsiz kalmasına, bazı fiziksel rahatsızlıklara neden olabilecektir. Çocuğunuzun oyuna, kitap okumaya, spor yapmaya ve sanata vakit ayırmasını sağlayınız.

4- Her konuda olduğu gibi, bu konuda da ebeveyn olarak çocuklarınıza iyi birer örnek olunuz. Bilinçli ve güvenli İnternet kullanım kurallarını öğreniniz ve uygulayınız.

5- Çocuğunuzla bilinçli ve güvenli İnternet kullanımı kuralları konusunda konuşunuz. Bu kuralların neler olduğunu anlaşılır bir şekilde açıklayınız ve kuralları kesin olarak koyunuz. Koyduğunuz kurallar ve konuşmalarınızda pozitif tutum sergileyiniz. Olumsuz söylemlerin çocuğunuzla kuracağınız iletişimde çatışmayı artırıcı unsur olabileceğini aklınızdan çıkarmayınız.

6- Çocuğunuzla ve okul öğretmenleriyle birlikte çocuğunuzun yaşına uygun ve güvenli olan İnternet sitelerinin adreslerini belirleyiniz. Belirlediğiniz sitelerin adreslerini bilgisayarınızın "sık kullanılanlar" bölümüne kaydediniz. Böylece bu sitelere giriş işlemi daha kolay olacaktır.

7- İnternet'te mümkünse çocuğunuzla birlikte geziniz. Eğer çocuğunuz bu konuda isteksiz ise, sadece sizin ve okul öğretmenlerinin onayladığı siteleri ziyaret etmesi konusunda çocuğunuzunuzu uyarınız.

8- Çocuğunuzun İnternet kullanımını sık sık denetleyiniz. Hangi sitelere girdiği, hangi sohbet ortamlarında bulunduğu konusunda fikir sahibi olunuz. Mümkünse sohbet ortamlarındaki arkadaşlarını tanımaya çalışınız.

9- Çocuğunuzun İnternet ortamında güvenliğini sağlamak ve zararlı içeriklerden korumak amacıyla gerekli güvenlik ve filtreleme programlarını (1) ediniz.

10- Çocuğunuza İnternet ortamında tanımadığı kişilerle sohbet etmemesini, iletişim kurmasını öğretiniz.

11- Çocuğunuzun, ziyaret ettiği sitenin "güvenlikle ilgili sorularını" dikkatlice okumasını, sitenin istenilen bilgileri ne amaçla istediğini öğrenmesini ve gerektiği takdirde velilerine danışarak istenilen bilgileri vermesi belirtiniz. Sizin onayınız olmaksızın kendi ve aile resimlerinizi, adresinizi, telefon numaranızı, okul adını vermemesini ifade ediniz.

12- Çocuğunuza sizin izniniz olmaksızın, kendi adresini, okulunun adını, telefon numaranızı, ebeveyninin iş adresleri ve iş yeri telefon numaraları gibi kişisel bilgileri İnternet sohbet ortamında kimseye vermemesi gerektiğini öğretiniz.

13- Çocuğunuz, İnternet kullanıcı adını ve şifresini sizin dışında hiç kimseye vermemelidir.

14- İnternet ortamında, sohbetlerde çocuğunuzu rahatsız eden görüntü, ses ve yazılar yer aldığı takdirde hemen bulunduğu İnternet ortamından çıkmasını ve size haber vermesini isteyiniz.

15- Çocuğunuzun, bir sitede yer alan oyunlara, aktivitelere, yarışmalara katılmadan önce bunların yaşına uygun olup olmadığı konusunda mutlaka size ve öğretmenine danışması gerektiğini belirtiniz.

16- Çocuğunuza, İnternet ortamında yeni tanışılan kişilerin her zaman kendileri ile ilgili doğru bilgiler vermeyebileceği, kimlikleri ve yaşlarıyla ilgili yanıltıcı bilgiler verebileceği gerçeğini anlatınız. İnternet sohbet alanlarında ve haber gruplarında ilk defa karşılaşılan yeni mesaj ve kişileri mutlaka velilerine göstermelerini isteyiniz.

17- Çocuğunuza, size sormadan İnternet ortamında alışveriş yapmaması gerektiğini; istenilen kredi kart numaraları bilgilerini vermemesini öğretiniz.

18- Çocuğunuzun, İnternet sohbetlerinde onlardan yapmamaları gereken, ya da onları rahatsız eden bir davranışta bulunmalarını isteyenler olduğu takdirde, sohbeti bırakarak hemen size haber vermesini ve olayı anlatmasını isteyiniz. Çocuğunuzun size güvenmesini sağlayınız. Çocuğunuza kızmayınız, korkutmayınız. Çocuğunuza her konuda destek vereceğinizi hissettiriniz.

19- Çocuğunuzdan, İnternet sitelerinden bilgisayara yükleyecekleri veya indirecekleri programlar ve içerikler hakkında size haber vermesini, sizin izniniz olmaksızın bu işlemleri yapmamasını isteyiniz.

20- Çocuklara, İnternet ortamında başkalarını rahatsız edecek davranışlarda bulunmamalarını öğretiniz.

21- Şaka yapmak amacıyla dahi arkadaşlarıyla hatta hiç kimseye korkutmak amacıyla tehdit edici bir üslupla iletişim kurmamalarını anlatınız. Günlük hayatta olduğu gibi, İnternet'te de kötü ve kaba kelimeler kullanmamalarını, kibar ve güzel bir dil kullanmalarını isteyiniz.

22- Kelimeleri büyük harflerle ve uzatarak yazmak, düşüncelerimizi iletişimde bulunduğumuz kişiye ısrarcı bir şekilde kabul ettirmeye çalışarak ifade etmenin saldırgan bir ifade tarzı olarak anlaşılabilceğini, bu tür iletişimden uzak durulması gerektiğini öğretiniz. Çocuğunuza karşı bu tarz iletişimde bulunanları uyarmasını, uyarılarını dikkate almayanlarla iletişimde bulunmamasını, İnternet ortamından çıkmasını belirtiniz.

23- Çocuğunuzun, İnternet ortamında kaba dil kullanan, onları rahatsız ve tehdit eden kişileri size haber vermesini isteyiniz. Bu davranışlarda ısrarcı olanları emniyetin ilgili birimlerine **(166 ihbar hattı)** ve servis sağlayıcınıza bildiriniz.

24- İnternet ve bilgisayar evinizde ya da çocuğunuzun okulunda yoksa ve çocuğunuz İnternet'i başka bir yerde kullanmak zorunda ise bu yerin neresi olduğu hakkında bilgi sahibi olunuz. Sizin izniniz olmaksızın bu yerlere gitmemesi gerektiği konusunda çocuklarınızı uyarınız. Çocuklarınız için uygun olmayan (sigara içilen, filtreleme kullanmayan işletmelerde) ortamlarda bulunmamaları konusunda çocuklarınıza bilgi veriniz.

25- Unutmayınız ki yanlarında velisi olmayan 12 yaşın altındaki çocukların İnternet kafelere alınmaması gerekir. Yaşları tutmadığı halde çocukları kabul eden işletmeler aslında kanuna aykırı işlem yapıyor demektir. Lütfen onlar dikkat etmese bile bu kurala sizler dikkat ediniz ve gerekli ise çocuğunuzla birlikte bu yerlerde bulununuz.

Daha bilinçli ve güvenli internet kullanıcıları yetiştirmek sizin elinizde.

(1) <http://www.microsoft.com/turkiye/gozcu.rar>
(Bu yazılım ücretsizdir.)